

Wyrok z dnia 8 grudnia 1999 r.

II UKN 249/99

Doraźne wykonywanie zleceń na świadczenie usług traktorem przez kółko rolnicze, które nie zatrudniało traktorzystów w ramach stosunków pracy wyklucza uwzględnienie tym traktorzystom okresów świadczenia takich usług do emerytalnego stażu ubezpieczonego.

Przewodniczący: SSN Teresa Romer, Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar, Zbigniew Myszka (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 1999 r. sprawy z wniosku Stanisława C. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w B. o wcześniejszą emeryturę, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 3 marca 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku wyrokiem z dnia 3 marca 1999 r. oddalił apelację wnioskodawcy Stanisława C. od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 20 listopada 1998 r. [...], oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury z powodu braku wymaganego 40 letniego stażu ubezpieczeniowego. W sprawie tej organ rentowy uznał za udowodniony okres zatrudnienia w wymiarze 37 lat i 7 dni, odmawiając zaliczenia okresu zatrudnienia od 2 grudnia 1959 r. do 24 maja 1962 r. w Kółku Rolniczym w S., które nie figurowało w ewidencji płatników składek ZUS. Sąd drugiej instancji potwierdził stanowisko Sądu pierwszej instancji, który nie znalazł podstaw do zaliczenia wnioskodawcy spornego okresu do wymaganego stażu ubezpieczeniowego, wykazując, że Kółko Rolnicze w S. w spornym okresie nie było płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne. Nadto wnioskodawca przedstawił jako

oryginał sporządzone przez siebie osobiście świadectwo pracy określające sporny okres jako okres zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, czego nie potwierdziły zeznania zawnioskowanych przez niego świadków, którzy nie wiedzieli na jakiej podstawie wnioskodawca wykonywał w spornym okresie pracę traktorzysty i nie byli też w stanie określić wymiaru zatrudnienia, a w szczególności czy pracował codziennie i przez ile godzin. Sąd Apelacyjny uznał, że wnioskodawca nie wykazał, iż był stałym pracownikiem Kółka Rolniczego w S. i wskazał, że w oryginalnym życiorysie złożonym do akt osobowych BZPB „F.” wnioskodawca nie wskazał spornego okresu jako wcześniejszego okresu zatrudnienia. Zważywszy, że żaden z przesłuchanych byłych członków zarządu Kółka Rolniczego nie zawierał z nim umowy o pracę, Sąd ten doszedł do wniosku, że wnioskodawca mógł wykonywać dorywcze usługi traktorzysty, gdy Kółko pozyskało zlecenia na takie usługi. Zebrany materiał dowodowy nie dał wystarczających podstaw do ustalenia, że wnioskodawca mógł wykonywać te usługi stale w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie.

W kasacji wnioskodawcy podniesiono zarzuty naruszenia przepisów postępowania – art. 233 § 1 i 328 § 2 KPC – przez odmowę dania wiary zeznaniom świadków na okoliczność wykonywania zatrudnienia w spornym okresie, art. 378 §1 i 382 KPC – przez całkowite zakwestionowanie faktu tego zatrudnienia oraz art. 244 § 1 i 217 § 1 KPC – przez odmowę uznania za dowód notatki potwierdzającej fakt wypadku drogowego wnioskodawcy w okresie jego zatrudnienia w Kółku Rolniczym w S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna, albowiem nie potwierdziły się zarzuty naruszenia prawa procesowego podniesione w kasacji, która nie może opierać się na kwestionowaniu faktów ustalonych w postępowaniu sądowym w sytuacji, gdy nie doszło do naruszenia granic swobodnej oceny dowodów określonych w art. 233 § 1 KPC (por. wyrok z dnia 24 stycznia 1997 r., II UKN 60/96, OSNAPiUS 1997 nr 18, poz. 352). Nie jest usprawiedliwiony zarzut kasacji naruszenia art. 233 § 1 i 328 § 2 KPC, ponieważ Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd pierwszej instancji wnikliwie ocenił cały zebrany materiał dowodowy i nie pominął zeznań świadka K., trafnie odmawiając uznania ich wiarygodności z uwagi na fakt, że żaden z przesłuchanych w sprawie świadków nie potwierdził nawiązania w spornym okresie z wnioskodawcą stosunku pracy w wymiarze co najmniej połowy etatu w Kółku Rolniczym w S., które nie figurowało

jako zakład pracy w ewidencji płatników składek na ubezpieczenia społeczne. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd drugiej instancji nie zakwestionował przecież „w ogóle” zatrudnienia w tym Kółku, ale jedynie uznał, iż jednostka ta nie miała statusu prawnego zakładu pracy zatrudniającego pracowników w ustalonych godzinach pracy i wykonywała usługi na konkretne zapotrzebowania, ale także, iż nie pracowała, gdy nie było tych zamówień. Sąd Apelacyjny uznał przecież za słuszne pierwszo-instancyjne ustalenie, że wnioskodawca mógł dorywczo pracować w Kółku Rolniczym, gdy pozyskiwało ono zlecenia na te usługi, dlatego Sąd ten nie naruszył przepisów art. 378 § 1 i 382 KPC, ale trafnie konstatawał, że doraźne wykonywanie pozyskiwanych zleceń na wykonywanie usług traktorem w Kółku Rolniczym, które nie miało statusu prawnego pracodawcy i nie zatrudniało traktorzystów w ramach stosunków pracy oraz nie figurowało w ewidencji płatników składek na ubezpieczenia społeczne wyklucza uwzględnienie okresów świadczenia takich usług do emerytalnego stażu ubezpieczeniowego traktorzysty, który te usługi wykonywał (a contrario z art. 2 ust. 2 pkt 1a ustawy rewaloryzacyjnej). W takich okolicznościach sprawy, bez istotnego znaczenia dowodowego było spowodowanie przez wnioskodawcę wypadku drogowego w spornym okresie, w którym nie wykonywał on stałego zatrudnienia w wymiarze co najmniej połowy obowiązującego czasu pracy. W rozpoznawanej sprawie w pełni usprawiedliwiona była przezorność w ocenie zebranego materiału dowodowego i Sądy meriti skutecznie zdyskwalifikowały załączone do akt emerytalnych jako oryginalne, a spreparowane przez wnioskodawcę świadectwo pracy oraz ujawniły, że w życiorysie sporządzonym przez niego w 1967 r. nie wspominał on o spornym zatrudnieniu. W tej sytuacji zarzuty kasacyjne okazały się bezpodstawne już z tej tylko przyczyny, że skarżący zaprezentował jedynie własną ocenę dowodów odmiennie od oceny sądów meriti, która mieściła się w granicach sędziowskiej oceny dowodów z art. 233 § 1 KPC (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1997 r., I PKN 55/96, OSNAPiUS 1997 nr 16, poz. 290).

Mając powyższe na uwadze kasacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 393¹² KPC.

=====